

ENAGrup – Enflasyon Araştırma Grubu

Eylül 2021 Ekonomik Analiz

11 Ekim 2021

Eylül/2021 Dönemi Ekonomik Analiz Raporu

ENAGrup olarak son 1 yıldır elde ettiğimiz veriler doğrultusunda aylık ve yıllık fiyat artış oranlarını bu ay itibari ile sizlerle paylaşmaya başladık. Çalışmalarımıza göre, ENAGrup Tüketici Fiyat Endeksi (E-TÜFE) Eylül ayında %2.89 arttı, E-TÜFE'deki son 12 aylık artış oranı ise %44.70 olarak gerçekleşti.

Yine her zaman olduğu gibi, bu raporda da Eylül ayının ekonomik ve finansal gelişmelerini hem iç faktörler hem de dış faktörler olarak detaylı bir biçimde araştırmaya devam ediyoruz. Eylül ayının en önemli hususu özellikle fed toplantısı sonrası tüm dünyada artan enflasyon oranları ve buna karşı uygulanacak olan para politikalarındaki hacim küçültme kararları (faiz artırımları ile) başladı. Önceki aylardaki raporlarımızda sistemik bir riski beklediğimizi sizlerle paylaşmış ve FED para politikası değişiminin sistemik olarak küresel ekonomiyi etkileyeceği vurgusunu yapmıştık. Bu risklerin küresel ekonomiyi derinden etkilediğini daha uzun süre tecrübe etmeye devam edeceğimiz fikrindeyiz.

Ekonomiyi Etkileyen Dış Faktörler

Fed toplantısı ile birlikte para politikalarında bir değişimi vurgulayan Başkan Powell, tapering vurgusunu yapıp, Kasım ayı civarında başlayıp 2022 ortalarına kadar sürecektir bir varlık alımı azalımının yapılacağını ve 2022 için üyelerle birlikte en az bir defa faiz artışı olabileceğini satır aralarında bizlere sundular. Tüm dünyada faiz politikaları, bu şahin konuşma sonrası bir anda tersine döndüğünü belirtmek yanlış olmayacaktır. Bu konuşma ertesinde özellikle birkaç gelişmiş ülkelerde faiz artırımları üst üste gelmeye başladı.

Arz-talep şoklarından kaynaklı olarak enerji fiyatlarındaki ani artışlar hemen bu gelişmeleri takip etmeye başladı ve dünyanın birçok bölgesinde elektrik kesintileri, doğalgaz ve petrol arzında sorunlar baş göstermeye başladı.

Ayrıca FED para politikası değişimi ile birlikte gelişmekte olan ve sıcak paraya bağımlı ülkelerdeki risklerin artacağını geçen ayki raporlarda vurgulamıştık. ABD borsalarında hane halkının birikimlerinde tuttuğu hisse paylarının yine %50'lere

çıkması, VIX endeksinde yaşanacak artışların ve korku seyrinin yükselmesi ile sermayenin pac-man gibi tasarrufları yutacağını söyleyebiliriz.

AB bölgesinde artmaya devam eden enflasyon baskısı ve Almanya'da Merkel döneminin bitmesi ile birlikte de farklı maliye politikaları ve para politikalarında ani değişimler izleyebiliriz. Çin tarafında ise perakende satışlardaki düşüşün ekonomik küçülmeye sebep olduğunu ve deniz aşırı taşıma maliyetlerindeki artışın dolaylı olarak dünya üretiminde aldığı pay hesaba katıldığında, tüketiciye ek yükler getireceği ve küresel enflasyonu daha da arttıracığını söyleyebiliriz.

Tüm bunların ülkemiz açısından birikmiş riskler oluşturduğunu ve gerekli önlemlerin ivedilikle alınması gerekliliğini tekrar vurgulamak isteriz.

Ekonomiyi Etkileyen İç Faktörler

Merkez Bankası Eylül ayında sürpriz bir biçimde yeni başkan Sayın Kavcıoğlu ile birlikte 100 baz puan faiz indirimi kararı aldı. Böylece enflasyon, kur ve faiz üçlemesinde 50 yıllık geçmişini olan birinci kuşak krizlerdeki önlemleri tekrardan test etmede başa dönüldü. Faizin düşürülmesi ile birlikte kur seviyesindeki yükselişin ihracatta etkili olup olmadığını bugünden itibaren test temeye başlayacağız.

Eylül ayında yaşanan olumsuz bir sonuç ise otomotiv devi Honda'nın Türkiye'deki üretimi sonlandırmasıydı. Ucuz işgücü ve dış piyasalara yakınlığı gibi potansiyel avantajlara rağmen bu devin böyle bir karar alması, ekonomik faktörlerin yanında diğer etkenlerinde bu karara neden olduğu söylenebilir.

ENAGrup olarak bilimsel veriler ile elde ettiğimiz sonuçları etik doğrularımız ile sizlere sunmaya devam ediyoruz.

Saygılarımızla..

ENAGrup – Enflasyon Araştırma Grubu

- Twitter : <https://twitter.com/ENAGRUP>

- Web : <http://enagrup.org/>

Yasal Uyarı: Bu dokümanda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme ve yorum güvenilir olduğu düşünölen kaynaklardan elde edilmiş olup, ENAGrup tarafından burada sunulan bilgilerin doğruluğu ve bütönlüğu konusunda makul özen gösterilmiş olmakla beraber, olabilecek hatalar ve eksikliklerden ENAGroup sorumlu değildir. Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez ve söz konusu içerik haber verilmeksizin çıkarılabilir veya değiştirilebilir. Burada yer alan bilgiler aksi belirtilmedikçe ENAGrup'un sahip olduğu enflasyon hesaplama yöntem ve metodolojisi ile diğer kişisel görüşlerine dayanmaktadır. **Mevcut yöntem ve metodolojinin tüm telif hakları ENAGroup tarafından alınmış ve patent işlemleri sürmekte olup, bu yöntem ve metodoloji patent koruma kanunu kapsamında korunmaya alınmıştır. Mevcut metodoloji ve yöntemin aynı/benzer isim ile kullanılması, pazarlanması veya maddi kazanç edilmeye çalışılması durumunda, ENAGroup Türk Patent ve Marka Kurumu'nun patent mevzuatından doğan kanuni haklarını saklı tutar. Tüm hakları saklıdır.**